

**Redaktor časopisu Chemické listy
prof. Ing. František Švec, DrSc.
z Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy
v Hradci Králové získal Cenu Neuron 2023
za celoživotní přínos vědě v oboru chemie**

Prof. Ing. František Švec, DrSc. absolvoval inženýrské studium v oboru chemie makromolekulárních látek na VŠCHT Praha v roce 1965, v roce 1969 získal titul CSc. (dnešní ekvivalent Ph.D.) na téže škole a v témže oboru a v roce 1987 získal titul DrSc. na Ústavu makromolekulární chemie tehdejší ČSAV. V letech 1969–1976 působil jako asistent na VŠCHT Praha, v letech 1976–1992 na Ústavu makromolekulární chemie ČSAV a později AV ČR v Praze. V letech 1992–1996 působil na Cornell University, Ithaka, NY, USA, a v letech 1997–2014 na University of California, Berkeley, CA, USA, kde v letech 2005–2014 zastával prestižní funkci ředitele oddělení v nanotechnologickém ústavu Molecular Foundry v Lawrence Berkeley National Laboratory. Současně působil jako hostující profesor na Univerzitě v Innsbrucku (2003–2006), Beijing University of Chemical Technology (2013–2017) a Gwangju Institute of Science and Technology (2013–2017). Od roku 2017 dosud působí na Farmaceutické fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové, nejprve jako Klíčový zahraniční vědecký pracovník a nyní jako vědecký pracovník. Je vedoucím redaktorem prestižního časopisu *Journal of Separation Science*, časopisu *Separation Science Plus* a členem redakční rady mnoha významných mezinárodních časopisů z oblasti separačních věd. Je nositelem řady významných ocenění (např. Dr.H.C. z Umeå University, Švédsko, ACS Award in Chromatography, zlatá medaile A. J. P. Martina od UK Chromatographic Society, zlatá medaile Univerzity Karlovy atp.).

Mimořádně rozmanitá vědecká činnost prof. Švece zahrnuje vývoj nových separačních médií v různých tvarech a formátech pro různé separační módy např. v proteomice či metabolomice, pro porézní polymerní monolitické kolony, mikrofluidní a kapilární systémy a různé membránové techniky. Je autorem více než 500 publikací, 80 přehledových referátů či kapitol v monografiích, 3 monografií a 75 patentů. Je nejcitovanějším vědcem na Univerzitě Karlově a jedním z nejcitovanějších českých vědců (více než 36 000 citací, H-index 106). Přednesl stovky pozvaných přednášek ve více než 50 zemích. Navíc je vynikajícím učitelem a propagátorem moderních separačních metod. Rozhovor s ním

v časopise Univerzity Karlovy FORUM výstižně charakterizuje osobnost nového laureáta i jeho názory a postoje a rozhodně stojí za přečtení (<https://www.ukforum.cz/en/uk-forum/9000-v-cesku-se-neuci-jak-napsat-kvalitni-odborny-clanek-rika-nejcitovanejsi-vedec-uk>).

Znám profesora Švece osobně již více než 35 let a po celou tuto dobu příkladně reprezentoval českou chemii na mezinárodním fóru, vždy ochotně a úspěšně pomáhal při rozvíjení spolupráce českých chemiků s významnými institucemi, kde pracoval či které reprezentoval. Zvláště bych chtěl zdůraznit jeho všestrannou podporu mezinárodním aktivitám České společnosti chemické zejména v oblasti analytické chemie a jeho aktivní práci v časopise *Chemické listy* i v době, kdy se řada kolegů vyhýbá publikování v českém jazyce a jeho kultivování a udržování. V mých očích je to jasný důkaz, že chemici s nepochybnitelným odborným kreditem se rozhodně nemusí bát publikovat v *Chemických listech* a naopak je k tomu tímto veřejně vyzývám.

Podle mého názoru všechny výše uvedené skutečnosti jasně dokazují, že prof. Švec si Cenu Neuron 2023 v plné míře zasloužil.

Je mou milou povinností poblahopřát na tomto místě také **prof. Ing. Michalu Holčápkovi, Ph.D.** z Katedry analytické chemie Fakulty chemické technologie Univerzity Pardubice, který získal prestižní Cenu Neuron 2023 za propojení vědy a byznysu za úspěšný transfer vědeckého patentu do komerčního světa a založení spin-off společnosti **Lipidica** orientované na komerční realizaci jeho nápadu, jak z jedné kapky krve detegovat rakovinu slinivky.

Jako předsedu Odborné skupiny analytické chemie České společnosti chemické mě opravdu těší, že tato dvě špičková ocenění šla letos do oblasti analytické chemie, která si to nepochybně zaslouží stejně jako oba vynikající laureáti.

A v neposlední řadě chci poděkovat nadaci Neuron (<https://www.nfneuron.cz>) za podporu vynikajících chemiků působících v naší republice. Tato neobyčejně záslužná aktivita nepochybně zvyšuje prestiž vědy v našem státě a vzbuzuje zájem mladé generace o přírodní i technické vědy, což je podle mého názoru to nejdůležitější, co musíme dělat, chceme-li, aby náš stát měl odpovídající postavení v těchto oblastech. Náš časopis se rozhodně vrátí ke všem oceněným z oblasti chemie a k jejich vynikajícím výsledkům.

Jiří Barek
Předseda Odborné skupiny analytické chemie
České společnosti chemické

Užití tohoto díla se řídí mezinárodní licencí Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode.cs>), která umožňuje neomezené využití, distribuci a kopírování díla pomocí jakéhokoliv média, za podmínky řádného uvedení názvu díla, autorů, zdroje a licence.